

OTOMASYONDA YENİ DÜZENLEME YOLDA

EPDK, otomasyon uygulaması olarak bilinen, Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar'da değişiklik yapmaya hazırlanıyor. Buna ilişkin taslak çalışma EPDK'nın internet sitesinde kamuoyunun görüşüne açıldı. Taslak hakkındaki görüşler 28 Haziran'a kadar Kurum'a bildirilebilecek.

EPDK, otomasyon uygulaması olarak bilinen, Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar'da değişiklik yapmaya hazırlanıyor. Buna ilişkin taslak çalışma EPDK'nın internet sitesinde kamuoyunun görüşüne açıldı. Taslak hakkındaki görüşler 28 Haziran'a kadar Kurum'a bildirilebilecek.

Karar'ın tanımlar bölümünde geçtiğimiz Nisan ayında Petrol Piyasası Kanunu'nda yapılan değişikliklere uyum için bazı küçük değişiklikler yapılırken, yerinde yapılacak tespitlerde dağıtıcı lisansı sahibi tarafından tutanak tutulması hükme bağlanıyor.

Taslakta, dağıtıcıların bayilerde yaptıkları kontrollerde aykırılık bulunması halinde düzenlenen belgeleri Kurum'a gönderme süresinin 7 günden 3 güne düşürülmesi, Kurum'a gönderilecek belgelere tutanağın eklenmesi öngörülüyor.

Bir başka değişiklikle de mutabakatsızlığa, otomasyon sistemine izin müdahalelere ve kayıt dışı ikmal veya satışlara ilişkin tutanak ve belgerin, Kurum'a Petrol Piyasası Bilgi Sistemi aracılığıyla ve elektronik imza ile gönderilmesi hükme bağlanıyor.

Taslakla birlikte dağıtıcıların oluşturacağı tablolar arasına Köy Pompası Aylık Özet Otomasyon Sistemi Bilgileri Tablosu da ekleniyor.

Taslakta yapılması düşünülen bir başka değişiklikle de otomasyon sistemine izinsiz müdahalede bulunulduğunun tespiti halinde yapılacak işlemler detaylandırılıyor. Buna göre akaryakıt istasyonunda bulunan sisteme herhangi bir izinsiz müdahalede bulunulduğunun anlaşılması halinde, yerinde tutanak düzenlenerek bayiye akaryakıt ikmal durdurulacak ve derhal 5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli kurumlara başvurulacak. Düzenlenen tutanak ve ilgili Kuruma başvuru yapıldığına ilişkin belge "Petrol Piyasası Bilgi Sistemi" aracılığıyla elektronik imza kullanılarak Kuruma bildirildikten sonra akaryakıt ikmaline başlanacak.

Dağıtıcı lisansı sahibi tarafından yapılan kontrollerde kayıt dışı ikmal ve/veya satış tespit edilmesi durumunda ise şu işlemler uygulanacak: Dağıtıcı lisansı sahibi tarafından duruma ilişkin tutanak düzenlenerek bayiden söz konusu ürünün menşesine ilişkin bilgi belge (fatura, sevk irsaliyesi vb.) istenecek. Bayi tarafından dağıtıcı harici ikmal edilen ürüne ilişkin bilgi ve belgenin dağıtıcı lisansı sahibine sağlanması durumunda; dağıtıcı lisansı sahibi tarafından dağıtıcı harici ikmal edilen ürünün menşesine ilişkin bilgi belge, tespit tutanağı ve istasyon otomasyon sistemi verileri "Petrol Piyasası Bilgi Sistemi" aracılığıyla elektronik imza kullanılarak Kuruma bildirilecek. Kuruma bildirim yapılmasını takiben akaryakıt ikmaline başlanacak.

Ancak bayi tarafından dağıtıcı harici ikmal edilen ürüne ilişkin bilgi belgenin sağlanmaması ve/veya ibraz edilmemesi durumunda; dağıtıcı lisansı sahibi menşei belli olmayan akaryakıtı ilişkin olarak 5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli kurumlara başvuracak. Düzenlenen tutanak ve ilgili Kuruma başvuru yapıldığına ilişkin belge "Petrol Piyasası Bilgi Sistemi" aracılığıyla elektronik imza kullanılarak Kuruma bildirildikten sonra akaryakıt ikmaline başlanacak.

Bayinin, istasyon otomasyon sisteminin işleyişini engelleyen veya devre dışı bırakan her türlü fiili, izinsiz müdahale olarak değerlendirilecek.

Karar'da yapılması planlanan değişiklikle, dağıtıcıların Kurum'un erişimine sunacağı otomasyon sisteminin asgari özellikleri de detaylandırılıyor. Buna göre sistem asgari olarak şu unsurları içerecek:

- a) Dağıtıcı lisansı sahibinin bayilerinin istasyon otomasyon sistemine bağlı olup olmama durumlarını ve bağlantısı kesilmiş olan bayilerin arıza takip detaylarını izleme,
- b) Bayi seçimine göre çalışan sorgu ekranlarında bayi lisans numarasına göre sorgulama,
- c) Araç plakası ve zaman aralığına göre zaman, bayi lisans numarası, akaryakıt türü, pompa no, tank no, fiyat ve miktar bilgilerini içerecek şekilde pompa satış hareketlerini sorgulama,
- ç) Bayilerin dağıtıcı lisansı sahibi ile sözleşmeli olduğu zaman aralıklarını sorgulama,
- d) Tüm sorgu ekranlarında tarih aralığı seçilerek geçmişe dönük sorgulama,
- e) Satış yapılan akaryakıt türünü içerecek şekilde tank ve bağlı oldukları pompa bilgilerini sorgulama,
- f) Bayi stok hareketlerini (tank dolumu, stok miktar ölçümü vb.) tank bazında ve toplam olarak sorgulama,
- g) Bayi pompa satış hareketlerini plaka, akaryakıt türü, miktar, fiyat bilgilerini içerecek şekilde sorgulama,
- ğ) İstasyon otomasyon sisteminde oluşan arızaların akaryakıt istasyonu bazında arıza takip detaylarını izleme ve sorgulama,
- h) İstasyon otomasyon sistemine yapılan izinsiz müdahale ve arızalara ilişkin uyarı oluşturma,
- ı) Tüm sorgu ekranlarında sorgu sonuçlarını XLS veya XLSX biçiminde dışa aktarma,
- i) RDP, http veya https protokolleri kullanılarak Kurumun anlık erişimine sağlanma,

Dağıtıcıların, bayilerle paylaşacakları elektronik veriler de netleştiriliyor ve bayinin talep etmesi şartı kaldırılıyor. Buna göre dağıtıcı lisansı sahipleri, bayi denetim sistemi kapsamında elektronik verilerin Kuruma bildirilme durumunu, Kuruma bildirilen elektronik verilerin ilgili kısımlarını, mutabakat koşullarını sağlama durumunu ve arıza takip detaylarını bayilik lisansı sahibi ile paylaşacak.

Akaryakıt istasyonuna yapılan dolular, dağıtıcı tarafından düzenlenen satış belgesi ile dolumun yapıldığı tarihten itibaren bir iş günü içerisinde eşleştirilecek. Kayıt dışı ikmal ve/veya satış yapıldığının anlaşılması durumunda, bayiye akaryakıt ikmal derhal durdurulacak. Söz konusu duruma ilişkin dağıtıcı lisansı sahibi tarafından yerinde yapılacak inceleme ve tespit sonucunda kayıt dışı ikmal ve/veya satış verisinin istasyon otomasyon sistemindeki hata nedeniyle olduğu tespit edilirse durum tutanak altına alınacak. Sistemin doğru çalışması sağlanacak. Sistemin doğru çalıştığına ilişkin dağıtıcı ve bayilik lisansı sahipleri arasında tutanak düzenlenecek. Söz konusu

tutanaklar 3 iş günü içerisinde "Petrol Piyasası Bilgi Sistemi" aracılığıyla elektronik imza kullanılarak Kuruma bildirilecek. Kuruma bildirim yapılmasını takiben akaryakıt ikmaline başlanacak.

İstasyon Otomasyon Sistemi Bilgileri Tablosu verilerinin, mutabakat koşullarının hiçbirini birbirini takip eden 4 iş günü süresince sağlamaması durumunda bayiye akaryakıt ikmal durdurulacak. Akaryakıt istasyonundaki sistemin doğru çalışması sağlanacak. Sistemin doğru çalıştığına ilişkin dağıtıcı ve bayilik lisansı sahipleri arasında tutanak düzenlenerek, tutanak düzenleme tarihinden itibaren 3 iş günü içerisinde "Petrol Piyasası Bilgi Sistemi" aracılığıyla elektronik imza kullanılarak Kuruma bildirilecek. Kuruma bildirim yapılmasını takiben akaryakıt ikmaline başlanacak. Ancak, akaryakıt istasyonunun tadilatla bulunduğuna ilişkin ispat niteliği taşıyan belgenin bayilik lisansı sahibi tarafından dağıtıcısına sağlanması, dağıtıcı lisansı sahibinin durumu "Petrol Piyasası Bilgi Sistemi" aracılığıyla elektronik imza kullanarak Kuruma bildirmesi ve tadilat döneminde akaryakıt istasyonundan akaryakıt satışı yapılmaması durumunda ilgili akaryakıt istasyonuna ait elektronik verilerin tadilat tamamlanana kadar mutabakat koşullarını sağlama durumu dikkate alınmayacak.

Dağıtıcı lisansı sahipleri, akaryakıt istasyonunda kurulu bulunan otomasyon sistemlerinin mutabakat koşullarından günlük bazda en az birini sağlayacak şekilde çalışıp çalışmadığının yerinde kontrolünü yılda en az bir defa yapacak. Kontrol sonucuna ilişkin bayilik lisansı sahibi ile karşılıklı olarak tutanak düzenlenecek. Kontrol çalışması sonucunda sistemin doğru ölçüm sonuçlarını verecek şekilde çalışmadığı tespit edilirse aksaklıkların giderildiğine dair tutanak düzenleninceye kadar bayiye akaryakıt ikmal yapılmayacak.

Dağıtıcı lisansı sahipleri, bayisinin kullanıcılar haricinde yeniden satış amaçlı satış yaptığını tespit etmesi halinde akaryakıt satışına ilişkin bilgi belgeleri (fatura, sevk irsaliyesi v.b.) satışın yapıldığı lisans sahibinin lisans numarasını da içerecek şekilde "Petrol Piyasası Bilgi Sistemi" aracılığıyla elektronik imza kullanılarak derhal Kuruma bildirecek.

Kurum sisteminde oluşabilecek arızalar sebebiyle elektronik verilerin Kuruma gönderilememesi durumunda Kurumun erişimine sağlanamayan elektronik veriler arızanın giderilmesini takip eden iş günü Kurumun erişimine sağlanacak.

Dağıtıcının bayiye ikmalini kesmesini gerektiren durumların köy pompası veya tarımsal satış amaçlı tankerde oluşması durumunda, akaryakıt ikmal yalnızca ilgili köy pompasına ve/veya tankere durdurulacak.

Taslak kararda ayrıca, bazı bildirimlerin yapılması ve tabloların Kurum'un erişimine açılması için dağıtıcıların sunacakları web hizmetlerinin de detayları yer alıyor.